

Ενότητα 5

Επικοινωνία με γονείς και διευθυντές σε οργανώσεις νεολαίας

Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι εργαζόμενοι σε θέματα νεολαίας θα είναι σε θέση να:

- (1.) Κατανοήσουν πώς να χρησιμοποιούν χρήσιμα εργαλεία που θα διευκολύνουν την επικοινωνία τους με τους γονείς,
- (2.) Μάθουν, μέσω της χρήσης των συμβουλών που παρέχονται, πώς να επικοινωνήσουν στα στελέχη των οργανώσεων νεολαίας τις ανάγκες και τις επιθυμίες των νέων με αυτισμό,
- (3.) Προσδιορίσουν χρήσιμο υλικό που μπορείτε να προτείνουν σε στελέχη οργανώσεων νεολαίας, το οποίο θα συμβάλει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς και φιλικού προς τους νέους με αυτισμό,
- (4.) Διακρίνουν ποιες από τις συμβουλές που παρέχονται μπορούν να βελτιώσουν αποτελεσματικά την επικοινωνία με τους γονείς των νέων με αυτισμό,
- (5.) Υιοθετήσουν μια συμπεριληπτική και φιλική προσέγγιση για τους νέους με αυτισμό στην επικοινωνία τους με τους γονείς τους και τα στελέχη των οργανώσεων νεολαίας.

1. Επικοινωνία με τους γονείς

Προκειμένου να δημιουργηθεί ένα φιλικό και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον για τους νέους με αυτισμό, είναι σημαντικό να υπάρχουν αποτελεσματικά μέσα επικοινωνίας με τους γονείς τους, καθώς αυτοί γνωρίζουν καλύτερα τα παιδιά τους.

Συμβουλές για αποτελεσματική επικοινωνία με τους γονείς

1. *Ξεκινήστε με μια θετική αλληλεπίδραση και συνεχίστε την*

Όταν συναντάτε για πρώτη φορά τις οικογένειες, ξεκινήστε με κάτι καλό.

- Συστηθείτε,
- μοιραστείτε κάτι που σας αρέσει στο παιδί τους,
- ή απλά ενημερώστε τους ότι είστε διαθέσιμοι αν θα ήθελαν να μιλήσουν

2. Να είστε καλός ακροατής

Να θυμάστε ότι οι γονείς/κηδεμόνες γνωρίζουν καλύτερα τα παιδιά τους.

Ρωτήστε, ακούστε και μάθετε από αυτούς με συμπόνια και σεβασμό.

Να σέβεστε πάντα το απόρρητο της οικογένειας.

3. Να λαμβάνετε υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες της οικογένειας

Να είστε σαφείς σχετικά με το είδος της συμμετοχής που αναμένετε και υποδεχτείτε τις οικογένειες, αλλά να σέβεστε επίσης τα όρια που οι οικογένειες μπορεί να θέλουν να διατηρήσουν.

4. Μάθετε πώς προτιμούν οι οικογένειες να προσεγγίζονται

Δεν αισθάνονται όλοι οι άνθρωποι άνετα να μιλούν μέσω τηλεδιάσκεψης. Άλλοι δεν έχουν χρόνο για μια τηλεφωνική επικοινωνία σε ορισμένες ώρες της ημέρας.

Λάβετε υπόψη τις προτιμήσεις των γονέων.

5. Ορισμός ορίων

Τα ασφαλή όρια θα βοηθήσουν και τους γονείς και εσάς από το να απογοητευτείτε για το πότε μπορείτε να συναντηθείτε.

Εάν έχετε συμφωνήσει το χρονοδιάγραμμα εκ των προτέρων, βεβαιωθείτε ότι τους δίνετε την πλήρη προσοχή σας για το χρόνο που τους έχετε υποσχεθεί (Autism Speaks, 2007).

6. Επενδύστε στη σχέση

Αφιερώστε χρόνο για να γνωρίσετε τα μέλη της οικογένειας και να οικοδομήσετε μια σχέση.

Αυτό θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη εμπιστοσύνης.

7. Εκφράστε τις σκέψεις και τις ανησυχίες σας με θετικό και προσανατολισμένο στις λύσεις τρόπο.

- ❑ Όταν μιλάτε με τους γονείς, μην κάνετε μια λίστα με όλα όσα έχει κάνει λάθος το παιδί. Πείτε τους σημαντικά νέα, τι έχει καταφέρει το παιδί τους και γιορτάστε τις εξαιρετικές στιγμές (McCann, 2020).
- ❑ Όταν παρουσιάζετε τις ανησυχίες σας για το παιδί σας, φροντίστε να τις διατυπώνεται με θετικό τρόπο και να είστε έτοιμοι να αναπτύξετε λύσεις χέρι-χέρι με την οικογένεια (Azad, Kim, Marcus, Mandell, Sheridan, 2016).

8. Σοβαρά περιστατικά

Οι γονείς πρέπει να γνωρίζουν για σοβαρά περιστατικά, αλλά αυτά πρέπει να συζητούνται τηλεφωνικά ή πρόσωπο με πρόσωπο και όχι από τρίτο πρόσωπο (από άλλους γονείς/παιδιά κλπ).

9. Ανταλλαγή ανατροφοδότησης μεταξύ των γονέων και εσάς

- ❑ Είναι σημαντικό για τους επαγγελματίες νεολαίας να ακούνε από τους γονείς τι κάνουν οι νέοι στο σπίτι, όπως είναι σημαντικό για τους γονείς να ακούνε τι κάνουν οι νέοι στη δραστηριότητα αναψυχής. Μοιραστείτε τι μαθαίνουν τα παιδιά και πώς οι γονείς μπορούν να προσφέρουν υποστήριξη. Ζητήστε ανατροφοδότηση από τις οικογένειες.
- ❑ Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς οι νέοι που εμπλέκονται μπορεί να έχουν δυσκολίες στην επικοινωνία και θα πρέπει οι άνθρωποι γύρω τους να είναι βοηθοί και να μεταφέρουν βασικές ή σημαντικές πληροφορίες.

10. Πολιτική ανοικτών θυρών

Μπορείτε να επιλέξετε μια πολιτική ανοικτών θυρών και να προσκαλέσετε τους γονείς σε δραστηριότητες αναψυχής. Αυτό θα βοηθήσει όλους: τους νέους, τους γονείς και εσάς (Patel ¹¹ 2019)

Να θυμάστε πάντα ότι όλοι εργάζεστε για τον ίδιο στόχο: να συμπεριλάβετε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το νεαρό άτομο στις δραστηριότητες αναψυχής.

Εξηγήστε τους ότι είστε εκεί για να μάθετε για τις ανάγκες του παιδιού τους, ώστε να νιώσουν πιο άνετα.

✓ Δραστηριότητες σπασίματος πάγου

- Θα σας βοηθήσουν να δημιουργήσετε ένα χαλαρό περιβάλλον όπου οι γονείς θα μοιράζονται τις ιδέες τους και θα συμμετέχουν πιο ολοκληρωμένα.
- Οι ασκήσεις ενεργοποίησης ή γνωριμίας που σπάνε τον πάγο μπορεί να είναι τόσο απλές (πχ να ρωτάτε κάθε άτομο δύο αλήθειες και ένα ψέμα γι' αυτούς), ή μπορεί να είναι πιο περίπλοκες ασκήσεις που προορίζονται για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την επιθυμία συνεργασίας.

✓ Ερωτηματολόγιο γονέων

Μπορεί να περιλαμβάνει ερωτήσεις όπως:

- Τι βλέπετε εδώ που πιστεύετε ότι θα αρέσει πραγματικά στο παιδί σας;
- Ποιοι είναι μερικοί από τους φόβους του/της;
- Τον/την ενοχλούν κάποιοι συγκεκριμένοι ήχοι, μυρωδιές ή αισθήσεις αφής;
- Πώς μπορούμε να προσαρμόσουμε το περιβάλλον ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του/της;
- Ποια είναι τα αγαπημένα του/της βιβλία, παιχνίδια, τηλεοπτικές εκπομπές;
- Σε τι είναι πραγματικά καλός/η;
- Τι κάνει όταν αναστατώνεται; Τι τον/την βοηθά να ηρεμήσει;
- Υπάρχουν συγκεκριμένα πράγματα στα οποία χρειάζεται βοήθεια;
- Έχει αλλεργίες;
- Κινδυνεύει το παιδί να διαφύγει (δηλαδή, το σκάει);

(Autism Speaks, 2007, 33)

✓ Χρησιμοποιήστε το παραμύθι "Το δάσος"

Αυτή η καλή πρακτική προτείνεται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Η περιγραφή του παραμυθιού:

Κάθε χίλια χρόνια γίνεται μια "Μεγάλη Διάσκεψη των Δασών", όπου όλα τα δάση συγκεντρώνονται για να παρουσιαστούν και να μοιραστούν τα οικοσυστήματά τους με τους πρεσβύτερους. Οι γέροντες δίνουν ένα όνομα στα δάση για να τα ξεχωρίζουν μεταξύ τους (τροπικό δάσος, δάσος του Αμαζονίου κλπ.).

Κατά τη διάρκεια αυτής της διάσκεψης ήρθε ένα νέο δάσος και όταν ήταν έτοιμο να παρουσιαστεί, παρέμεινε σιωπηλό κοιτάζοντας στο βάθος. Οι πρεσβύτεροι του έκαναν κάποιες ερωτήσεις, αλλά το δάσος δεν απάντησε σε αυτές, χτύπησε τα κλαδιά του και έγινε πιο σιωπηλό. Μερικές φορές επαναλαμβάνει τις ίδιες λέξεις: "Είμαι ένα δάσος". Οι γέροντες αποφάσισαν να το ονομάσουν "Το δάσος".

Όπως καταλαβαίνετε, το Δάσος ήταν διαφορετικό από τα άλλα, ακόμη και οι άνθρωποι το φοβόντουσαν. Ακόμα και το Δάσος δεν άφηνε κανέναν να το εξερευνήσει. Αυτό δημιούργησε έναν αστικό μύθο για τα μυστήρια του Δάσους. Αποφάσισα να ταξιδέψω στο Δάσος και να εξερευνήσω τα μυστήριά του. Μόλις έφτασα στο Δάσος, έκλεισε τα κλαδιά του δημιουργώντας ένα τεράστιο τείχος. Πέρασα μέρες προσπαθώντας να καταλάβω το Δάσος.

Μια μέρα βρήκα ένα μυστικό πέρασμα. Στο τέλος του υπήρχε ένας ανάποδος κόσμος, εκατομμύρια μονοπάτια και λαβύρινθοι. Η πραγματικότητα ήταν τελείως διαφορετική εκεί. Το μικρότερο βότσαλο έκανε τον μεγαλύτερο ήχο, σαν έκρηξη.

Μέσα στο Δάσος ανακάλυψα τόσες πολλές διαφορετικές λεπτομέρειες που χρειάστηκα μεγεθυντικό φακό για να τις καταλάβω. Ένιωσα να τυφλώνομαι από μια μικρή πυγολαμπίδα μακριά μου, οι ξηροί καρποί μύριζαν τόσο έντονα και το μέλι ήταν τόσο γλυκό. Ακόμα και τα συναισθήματά μου έμοιαζαν διαφορετικά μέσα στο Δάσος. Ανεξάρτητα από τα συναισθήματα, ένιωθα πάντα ευτυχισμένη. Από εκείνη τη μέρα γίναμε οι καλύτεροι φίλοι με το Δάσος. Δεν έμοιαζε με κανένα άλλο δάσος που είχα επισκεφτεί στο παρελθόν.

Δεν είναι εύκολο να το γνωρίσεις και στην αρχή κλείνει. Σας αφήνει να το πλησιάσετε μόνο αν είστε πρόθυμοι να το εξερευνήσετε. Δεν πρέπει να το φοβάσαι και πρέπει να αποδέχεσαι τις διαφορές του. Αφού τις αποδεχτείτε, το Δάσος θα ανοιχτεί και θα μοιραστεί μαζί σας την αγάπη του. Και στο κέντρο του, θα ακούσετε τη μεγαλύτερη και πιο ζεστή καρδιά με εκατομμύρια χρώματα!

Σημείωση: Μπορείτε να εμπλουτίσετε την ιστορία με λεπτομέρειες για το δάσος, τις δυσκολίες και τους θησαυρούς του.

2. Επικοινωνία με τους διευθυντές των οργανώσεων νεολαίας

Στο πλαίσιο του στόχου σας να δημιουργήσετε ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς και φιλικό για τους νέους με αυτισμό, είναι μάλλον σημαντικό μετά την επικοινωνία σας με αυτούς και τους γονείς τους να γνωστοποιήσετε τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους στον υπεύθυνο του οργανισμού νεολαίας που εργάζεστε και να κάνετε κάποιες προτάσεις.

Συμβουλές για την επικοινωνία των αναγκών και των επιθυμιών των νέων με

1. *Εξηγήστε τους το γεγονός ότι οι ανάγκες των ατόμων με αυτισμό διαφέρουν πολύ και επομένως πρέπει να δημιουργηθεί ένα προσωπικό σχέδιο για τον καθένα από αυτούς.*

Προτού ένας νέος ενταχθεί σε μια ομάδα, μπορεί να είναι πολύ χρήσιμο να καθίσετε μαζί του και με τους γονείς του για να συζητήσετε τις ανάγκες υποστήριξής του. Σε αυτή τη συζήτηση θα συμμετέχετε τόσο εσείς όσο και ο υπεύθυνος, προκειμένου να συντάξετε το προσωπικό τους σχέδιο.

Μπορείτε να βρείτε ένα πρότυπο σχεδίου υποστήριξης, στη διαφάνεια 25.

2. Ενημερώστε τους για το γεγονός ότι πρέπει να ενημερωθούν και άλλα μέλη των δραστηριοτήτων.

Πολλά άτομα με αυτισμό μπορεί να έχουν άγχος να μιλήσουν στους συνομηλίκους τους για το ότι έχουν αυτισμό ή ότι θεωρούνται διαφορετικά, μπορείτε να δημιουργήσετε και να διανείμετε ένα ενημερωτικό δελτίο (βλ. διαφάνεια 26) σχετικά με την κατανόηση του αυτισμού στα άλλα μέλη της ομάδας.

3. Μικρές ρυθμίσεις μπορούν να κάνουν τη διαφορά για τους νέους με αυτισμό

Συζητήστε με τον προϊστάμενό σας το ενδεχόμενο να κάνετε κάποιες ρυθμίσεις στους παρακάτω τομείς που μπορούν να διευκολύνουν τη ζωή των νέων με αυτισμό:

Θόρυβος και ήχοι

- Επιτρέψτε στους νέους να φορέσουν ωτοασπίδες ή τα ακουστικά τους μέσα στο χώρο, αν το επιθυμούν. Μπορείτε επίσης να παρέχετε μερικά. Μπορούν ακόμα να ακούσουν τι λέτε, αλλά αποκλείουν το θόρυβο του περιβάλλοντος.
- Εάν η κύρια αίθουσα έχει πολλά ακουστικά ερεθίσματα, παρέχετε ένα ήσυχο δωμάτιο και επιτρέψτε συχνά διαλείμματα.

Φώτα

- ❑ Προτιμήστε το φως της ημέρας και τον απαλό φωτισμό όταν χρειάζεται.
- ❑ Επιτρέψτε στο νεαρό άτομο να φορέσει σκούρα γυαλιά μέσα στο χώρο, αν το επιθυμεί.

Πρόσβαση

- ❑ Επιτρέψτε στο νεαρό άτομο να φύγει από το δωμάτιο ανά πάσα στιγμή, αν το επιθυμεί. Γνωρίζουν καλύτερα τον εαυτό τους και το να φύγουν από το δωμάτιο για να πάρουν μια ανάσα μπορεί να είναι ένας μηχανισμός αντιμετώπισης.
- ❑ Επιστρατεύστε εξειδικευμένη υποστήριξη, όταν είναι απαραίτητο, π.χ. λογοθεραπευτές.

Χρήσιμο υλικό γι' αυτούς

✓ Υπόδειγμα σχεδίου υποστήριξης

(The Pears National Centre for Autism Education, 14-15)

- Ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης (όνομα, συγγένεια, διεύθυνση κατοικίας, ηλεκτρονική διεύθυνση, κινητό)
 - Ενότητα "Πού χρειαζόμαι υποστήριξη". Πεδία: Κοινωνική επικοινωνία, κοινωνική αλληλεπίδραση, κοινωνική φαντασία, αισθητηριακά θέματα
 - Τμήμα "Περαιτέρω ερωτήσεις".
- Παράδειγμα ερωτήσεων:

- Τι θέλετε να κάνουμε σε περίπτωση υπερδιέγερσης ή έκρηξη συναισθημάτων;
- Πόσα διαλείμματα χρειάζεται σε μια συνεδρία; Αν βγει από την αίθουσα, θέλετε να ακολουθήσει κάποιο μέλος του προσωπικού;
- Χρειάζεται έναν διαφορετικό χώρο για να είναι σε κατάσταση ηρεμίας; Πώς μοιάζει αυτός ο χώρος;

✓ Ενημερωτικό δελτίο για την κατανόηση του αυτισμού

(The Pears National Centre for Autism Education, 17)

- Εξηγήστε ότι τα άτομα με αυτισμό είναι παρόμοια με τους γύρω τους, απλώς έχουν μερικές διαφορές που μπορεί να μην είναι εύκολα αντιληπτές.
- Οι τέσσερις τομείς διαφοράς είναι οι εξής: (1.) κοινωνική αλληλεπίδραση, (2.) κοινωνική επικοινωνία, (3.) ρουτίνες και επαναλήψεις (κοινωνική φαντασία), (4.) αισθητηριακά θέματα & παροχή περισσότερων πληροφοριών.

Αξιολόγηση

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Όταν μιλάτε με τους γονείς κάντε έναν κατάλογο με όλα όσα το παιδί τους έχει κάνει λάθος και σας απασχολούν.

Πιθανή(-ές) απάντηση(-ές)	A. Σωστό B. Λάθος
------------------------------	----------------------

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Όταν μιλάτε με τους γονείς κάντε έναν κατάλογο με όλα όσα το παιδί τους έχει κάνει λάθος και σας απασχολούν.

Πιθανή(-ές) απάντηση(-ές)	A. Σωστό B. Λάθος
Σωστή απάντηση(ες)	B. Λάθος
Απάντηση στη/στις σωστή/ες απάντηση/ες	Συγχαρητήρια! Η απάντησή σας είναι σωστή.
Απάντηση σε λανθασμένες απαντήσεις	Προσπαθήστε ξανά. Η σωστή απάντηση είναι "B. Λάθος". Δείτε τη σελίδα 11 για περισσότερες πληροφορίες

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Αποφεύγεται η πολιτική των ανοικτών θυρών, όπου οι γονείς προσκαλούνται στις δραστηριότητες αναψυχής.

Πιθανή(-ές) απάντηση(-ές)	A. Σωστό B. Λάθος
------------------------------	----------------------

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Όταν μιλάτε με γονείς, κάντε έναν κατάλογο με όλα όσα το παιδί τους έχει κάνει λάθος και σας απασχολούν.

Πιθανή(-ές) απάντηση(-ές)	A. Σωστό B. Λάθος
Σωστή απάντηση(ες)	B. Λάθος
Απάντηση στη/στις σωστή/ές απάντηση/ες	Συγχαρητήρια! Η απάντησή σας είναι σωστή.
Απάντηση σε λανθασμένες απαντήσεις	Προσπαθήστε ξανά. Η σωστή απάντηση είναι "B. Λάθος". Δείτε τη σελίδα 14 για περισσότερες πληροφορίες

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Μπορείτε να προτείνετε στον προϊστάμενό σας μικρές ρυθμίσεις που θα κάνουν τη ζωή των νέων με αυτισμό ευκολότερη όσον αφορά

Πιθανή(-ές) απάντηση(-ές)	<ol style="list-style-type: none">1. Θόρυβος και ήχοι2. Φώτα3. Πρόσβαση4. Όλα τα παραπάνω
--------------------------------------	--

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Μπορείτε να προτείνετε στον προϊστάμενό σας μικρές ρυθμίσεις που θα κάνουν τη ζωή των νέων με αυτισμό ευκολότερη όσον αφορά

Πιθανή(-ές) απάντηση(-ές)	1. Θόρυβος και ήχοι 2. Φώτα 3. Πρόσβαση 4. Όλα τα παραπάνω
Σωστή απάντηση(ες)	Συγχαρητήρια! Η απάντησή σας είναι σωστή.
Απάντηση στη/στις σωστή/ες απάντηση/ες	4. Όλα τα παραπάνω
Απάντηση σε λανθασμένες απαντήσεις	Δεν είναι ακριβώς σωστό. Η σωστή απάντηση είναι "4". Βλέπε διαφάνειες 23 και 24.

Βιβλιογραφία

Αναφορές

- **Autism Speaks (2007)** Promoting Autism Inclusion in Youth Organisations, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.autismspeaks.org/sites/default/files/2018-08/Leading%20the%20Way%20Guide.pdf> (Ημερομηνία πρόσβασης: 14.02.2023)
- **Azad G.F., Kim M., Marcus S.C., Mandell D.S., Sheridan S.M. (2016)** Επικοινωνία γονέων-δασκάλων για παιδιά με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: An Examination of Collaborative Problem-Solving, Psychol Sch. 2016 Dec; 53 (10):1071-1084doi: 10.1002/pits.21976. Epub 2016 Oct 28. PMID: 28392604; PMCID: PMC5383212
- **McCann L. (2020)** Building good relationships with parents of autistic children, Reachout Autism Support Consultants General, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://reachoutasc.com/building-good-relationships-with-parents-of-children-with-autism-1/> (Ημερομηνία πρόσβασης: 14.02.2023)
- **Patel H. (2018)** The impact of successful parent and teacher relationships on autistic children, διαθέσιμο στο: <https://autismspectrumteacher.com/successful-autism-parent-and-teacher-relationships-parent-and-teacher-perspectives/> (Ημερομηνία πρόσβασης: 15.02.2023)
- **The Pears National Centre for Autism Education**, Include Autism toolkit, Ambitious About autism, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.ambitiousaboutautism.org.uk/what-we-do/connecting-young-people/youth-led-toolkits/include-autism> (Ημερομηνία πρόσβασης: 21.02.2023)
- **Freepik** 1: https://www.freepik.com/free-vector/wire-fence-isolated-white-background_4758522.htm#query=boundaries&position=8&from_view=search&track=sph>Εικόνα από vectorpocket στο Freepik (Ημερομηνία πρόσβασης: 16.02.2023)
- **Καλές πρακτικές που προτείνονται από το ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**
http://prosvasimo.iep.edu.gr/docs/pdf/odhgos_paramythia_apodoxh_diaforetikothtas/To_Dasos.pdf
http://prosvasimo.iep.edu.gr/docs/pdf/odhgos_paramythia_apodoxh_diaforetikothtas/Odigos_Apodoxi_Diaforetikotitas.pdf

Τέλος της ενότητας

